

Anonimizált változat

Fordítás

C-428/23 – 1

C-428/23. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2023. július 11.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Bundesgerichtshof (Németország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2023. június 13.

Felperesek, felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek és ellenérdekű felek a felülvizsgálati eljárásban:

ROGON GmbH & Co. KG

MVI Management GmbH

DC

Alperes, ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Deutscher Fußballbund e. V. (DFB)

[omissis]

BUNDESGERICHTSHOF

VÉGZÉS

[omissis]

1. a ROGON GmbH & Co. KG, [omissis] Frankenthal,
2. az MVI Management GmbH, [omissis] Mondsee (Ausztria),

3. DC, [omissis],

felperesek, felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek és ellenérdekű felek a felülvizsgálati eljárásban,

[omissis]

és

a Deutscher Fußballbund e. V. (DFB), [omissis] Frankfurt am Main,

alperes, ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban és felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél

[omissis]

között folyamatban lévő jogvitában

A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) kartellügyi tanácsa a 2023. február 28-án tartott tárgyalás alapján [omissis]

a következőképpen határozott:

Az eljárást felfüggeszti.

Előzetes döntéshozatal céljából az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozó következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

- 1) Alkalmazandók-e valamely sportszövetségnek a szövetség tagjaira vonatkozó és a szövetségen kívüli vállalkozások által a szövetség tevékenységéhez képest upstream piacon nyújtott szolgáltatások igénybevételét szabályozó szabályrendszerére az [Európai] Unió Bírósága által a 2002. február 19-i Wouters ítéletben (C-309/99) és a 2006. július 18-i Meca Medina ítéletben (C-519/04 P) kialakított elvek, amelyek szerint a kartelltilalom alkalmazása során
 - azt az általános közeget kell figyelembe venni, amelyben a vállalkozások szóban forgó társulása meghozta a döntést, vagy amelyben az kifejti a hatását, és különösen annak célkitűzéseit kell megvizsgálni,
 - és azt is meg kell továbbá vizsgálni, hogy a döntésből eredő versenykorlátozó hatások elválaszthatatlanul kapcsolódnak-e az említett célkitűzések eléréséhez[,]
 - valamint hogy arányosak-e azokkal (a továbbiakban: Meca Medina teszt)?

- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: Ebben az esetben az említett szabályrendszer valamennyi előírására alkalmazni kell-e a Meca Medina tesztet, vagy ez olyan tartalmi kritériumoktól függ, mint például az adott előírásnak a szövetség sport területén kifejtett tevékenységéhez való közelsége vagy attól való távolsága?

Indokolás:

- 1 I. A felek közötti vita tárgyát abbahagyásra kötelezés iránti kartelljogi igények képezik az alperes által a játékosügynöki tevékenységre vonatkozóan elfogadott szabályzattal (RfSV-szabályzat) összefüggésben.
- 2 Az elsőrendű felperes a fiatal tehetségekkel és hivatásos labdarúgókkal foglalkozó vezető németországi tanácsadó cégek egyike. Tevékenységei közé tartozik többek között a hivatásos labdarúgók átigazolásaival és szerződés hosszabbításával kapcsolatos tanácsadás. E cég alapítója és ügyvezetője a harmadrendű felperes. A másodrendű felperes az osztrák jog szerinti jogi személy, amely szintén játékosügynöki tevékenységet folytat. Játékosügynököket mind az egyesület kereső játékosok, mind a játékost eladni („egyesülettől közvetítés”) vagy vásárolni („egyesülethez közvetítés”) kívánó egyesületek megbízhatnak.
- 3 Az alperes 27 német labdarúgó-szövetség ernyőszervezete mintegy 25 000 egyesülettel és több mint 7 millió taggal. Szervezeti szempontból az alperes a nemzetközi labdarúgó-szövetség (FIFA) égisze alatt működő szövetségi piramisba tagozódik be.
- 4 Az alperes alapszabályának 16a. §-a szerint a két legmagasabb szintű professzionális ligában (a Bundesligában és a 2. Bundesligában) a Deutsche Fußball Liga (DFL e. V.) szervezi a mérkőzéseket. A DFL e. V. a két legmagasabb szintű német professzionális liga egyesületeinek tömörülése. A szintén professzionális 3. liga mérkőzéseit az alperes maga szervezi. A többi ligát a regionális labdarúgó-szövetségek szervezik. A Bundesliga vagy a 2. Bundesliga mérkőzéseinek szervezésében részt vevő egyesületek a DFL e. V. rendes tagjaiként kötve vannak az alperes alapszabályához és a kötelező szabályzatokhoz. Ahhoz, hogy a játékosok a Bundesligában vagy a 2. Bundesligában játszhassanak, licencszerződést kell kötniük a DFL e. V.-vel, amely őket szintén a szövetség szabályainak betartására kötelezi. A FIFA tagjaként az alperes a FIFA előírásainak hatálya tartozik, és köteles végrehajtani a FIFA határozatait.
- 5 A FIFA által elfogadott játékosügynöki szabályzat nyomán az alperes elfogadta a 2015. április 1-jén hatályba lépett szabályzatot. E szabályzat címzettjei az egyesületek és a játékosok, amelyek, illetve akik az alperessel szemben kötelesek tiszteletben tartani a szabályrendszert. Az említett szabályzat az ügynöki szolgáltatásoknak a játékosok és egyesületek által hivatásos játékos és átigazolási szerződések megkötése céljából történő igénybevételét szabályozza. E szabályzat többek között a következőket írja elő:

- az ügynökök nyilvántartásba vételi kötelezettsége (az RfSV 2. §-ának 3. pontja és 3. §-ának 2. és 3. pontja) (a továbbiakban: nyilvántartásba vételi kötelezettség);
 - ügynöki nyilatkozat megtétele, amely az ügynöknek a FIFA, az alperes és a DFL e. V. különböző alapszabályainak, szabályzatainak és rendtartásainak való alávetését írja elő, ideértve az e szervezetek joghatóságának való alávetést is (az RfSV 2. §-ának 2. pontja és 3. §-ának 2. és 3. pontja, valamint 1. és 2. melléklete) (a továbbiakban: alávetési kötelezettség);
 - egy természetes személy kiegészítő jellegű kötelezettségvállalása a jogi személyek nyilvántartásba vételekor (az RfSV 2. melléklete) (a továbbiakban: jogi személyekkel kapcsolatos kiegészítő jellegű kötelezettségvállalás);
 - az ügynöknek az egyesület jövőbeni átigazolási bevételeiből való részesedésének tilalma egyesülethez közvetítés esetén (az RfSV 7. §-ának 3. pontja) (a továbbiakban: a jövőbeni átigazolások utáni jutalékok tilalma);
 - a kiskorúak közvetítése utáni jutalékok tilalma (az RfSV 7. §-ának 7. pontja);
 - a közvetítőknek kifizetett díjak és egyéb pénzüsszegek közzétételének kötelezettsége (az RfSV 6. §-ának 1. pontja) (a továbbiakban: közzétételi kötelezettség).
- 6 A szabályzat megsértése sportszerűtlen magatartásként szankcionálható (az RfSV 9. §-a). A szabályzat melléklete előre nyomtatott űrlapokat tartalmaz a megteendő ügynöki nyilatkozathoz.
- 7 A DFL GmbH, a DFL e. V. 100%-os tulajdonában lévő leányvállalat 2018. január 12-én megküldte a 62. sz. körlevelet a Bundesliga és a 2. Bundesliga egyesületei és tőkeegyesítő társaságai érintettjeinek, hogy tájékoztassa őket többek között az egyesülettől közvetítésre vonatkozó megállapodásokról. E körlevél szerint díjazásként egyszeri átalánykifizetés vagy az egyesülettől közvetítésre irányuló szolgáltatás alapján kapott átigazolási kompenzációval arányos díj köthető ki, amely azonban nem lehet hasonló a százalékos részesedéshez (a továbbiakban: a 62. sz. körlevél szerinti díjszámítás).
- 8 Abbahagyásra kötelezés iránti kérelmeikkel a felperesek a nyilvántartásba vételi kötelezettséget (1. kérelem), az alávetési kötelezettséget (2. kérelem), a jogi személyekkel kapcsolatos kiegészítő jellegű kötelezettségvállalást (3. kérelem), a jövőbeni átigazolások utáni jutalékok tilalmát (4. kérelem), a 62. sz. körlevél szerinti díjszámítást (5. és 5a. kérelem), a kiskorúak közvetítése utáni jutalékok tilalmát (6. kérelem) és a közzétételi kötelezettséget (7. kérelem) kifogásolják. Elsősorban a kartelltilalomra hivatkoznak.

- 9 A Landgericht (regionális bíróság, Németország) részben helyt adott a keresetnek. A 2. kérelemnek megfelelően – amennyiben a jogsértések szankcionálása érdekében az ügynököknek alá kell vetniük magukat a FIFA és a DFB joghatóságának – és a 3. kérelemnek megfelelően abbahagyásra kötelezte az alperest. A keresetet az ezt meghaladó részében elutasította.
- 10 A felperesek fellebbezése nyomán az Oberlandesgericht (regionális felsőbbbíróság, Németország) szélesebb körben helyt adott a keresetnek. Az alperest teljes egészében annak abbahagyására kötelezte, hogy csak akkor veszi nyilvántartásba az ügynököket, ha alávetik magukat a FIFA, az alperes és a DFL e. V. ügynöki tevékenység gyakorlásával kapcsolatos előírásainak (2. kérelem). Ezenkívül annak abbahagyására kötelezte az alperest, hogy a DFL e. V.-t vagy valamely más szervezetet bíz meg valamely labdarúgóliga mérkőzéseinek szervezésével, és ennek során lehetővé teszi, hogy a megbízott szervezet korlátozza az egyesületek azon lehetőségét, hogy olyan képletekben állapodjanak meg a jutalékok kiszámítása tekintetében, amelyek a további átigazolásokból származó bevételek meghatározott százalékát veszik alapul (5a. kérelem). A fellebbezést az ezt meghaladó részében és az alperes csatlakozó fellebbezését elutasította.
- 11 Az Oberlandesgericht (regionális felsőbbbíróság) által engedélyezett felülvizsgálati kérelmeikben a felperesek továbbra is fenntartják további abbahagyásra kötelezés iránti kérelmeiket, az alperes pedig a kereset elutasítására irányuló kérelmét.
- 12 II. A felülvizsgálati kérelem tárgyában történő döntéshozatal szempontjából a német Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen (a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény[, a továbbiakban: GWB]) rendelkezései az irányadók, amelyek a következőképpen szólnak:
33. § Megszüntetésre és abbahagyásra kötelezés iránti igény
- (1) Az a személy, aki megsérti e rész valamely rendelkezését vagy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. vagy 102. cikkét (jogsértő), illetve a versenyhatóság határozatát, az érintettel szemben a jogsértés megszüntetésére, ismétlődő jogsértés veszélye esetén pedig abbahagyásra köteles.
- (2) [...]
- (3) Érintett az, akit versenytársként vagy egyéb piaci szereplőként a jogsértés hátrányosan érint.
- (4) [...]
- 13 III. A felülvizsgálati kérelem sikere az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések[re adandó válaszoktól] függ. A döntéshozatal előtt ezért fel kell függeszteni az eljárást, és az EUMSZ 267. cikk első bekezdésének b) pontja és harmadik bekezdése alapján az [Európai] Unió Bíróságának előzetes döntését kell kérni (a FIFA Football Agents Regulations-zel kapcsolatban lásd: az LG Mainz

[mainzi regionális bíróság, Németország] 2023. március 30-i előzetes döntéshozatalra utaló végzése, 9 O 129/21).

- 14 A fellebbviteli bíróság (OLG Frankfurt a.M. [Frankfurt am Main-i regionális felsőbbíróság, Németország], WuW 2022, 99) megállapította, hogy a szabályzatot az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alapján kell értékelni. A szabályzat érzékelhető és a belső piac szempontjából releváns versenykorlátozást idéz elő a játékosügynöki szolgáltatások piacán. Az [Európai] Unió Bírósága által megfogalmazott követelmények (2006. július 18-i Meca Medina ítélet, C-519/04 P, [omissis]) szerint azonban sportjellegű szabályozásként meg kell vizsgálni a szabályzat kartelltilalommal való összeegyeztethetőségét. Ezeknek a kartelltilalmat korlátozó elveknek az alkalmazhatósága attól függ, hogy az RfSV szabályaival együtt járó versenykorlátozások összefüggnek-e az alperes által hivatkozott, sporttal kapcsolatos célkitűzéssel. A jelen esetben ez a helyzet. Az RfSV az említett ítélkezési gyakorlat értelmében vett sportjellegű szabályozás. Az alperes alapszabály szerinti feladata a sportbeli verseny labdarúgásban történő biztosítása; ezt a célt szolgálja az RfSV-ben szereplő szabályozás is. Annak célja a tisztességes sportbeli verseny biztosítása érdekében a sportolók toborzására és felvételére vonatkozó feltételek szabályozása. A játékosügynökök tevékenysége döntő hatással van a csapatok összetételére, állandóságára és sporterejére, és így az közvetlen kapcsolatban áll a sportbeli versennyel. A játékosügynökök tevékenysége hatással van a tisztességes versenyre, valamint a sportolók teljesítményére és egészségére. A szabályzat célja a játékosügynökök, a játékosok és a klubok közötti függőségi viszonyok elkerülése. Az ilyen függőségi viszonyok veszélyeztethetik a verseny és a sport integritását és tisztességességét. Egyes játékosügynökök büntetőjogi jelentőségű tevékenysége a múltban pénzügyi és szakmai kárt okozott játékosoknak vagy egyesületeknek.
- 15 A megtámadott szabályokat ezért részletesen meg kell vizsgálni a Meca Medina ítéletben megállapított elvek alapján. Az általános célkitűzéstől függetlenül minden egyes vitatott előírás esetében meg kell vizsgálni, hogy a jogszerű cél elérésére irányulnak-e, hogy elválaszthatatlan kapcsolat áll-e fenn a jogszerű célkitűzés elérése és a versenykorlátozás között, és hogy az intézkedés arányos-e.
- 16 Ez alapján az 1., 4., 6. és 7. abbaahagyásra kötelezés iránti kérelemmel megtámadott, a nyilvántartásba vételi kötelezettségre, a későbbi átigazolási bevételekből való részesedés tilalmára, a kiskorúak közvetítése utáni jutalékok tilalmára és az alperesnek kifizetett valamennyi pénzösszeg közzétételére vonatkozó előírások nem sértik az EUMSZ 101. cikket. Ezzel szemben a 2. abbaahagyásra kötelezés iránti kérelemmel megtámadott, alávetési nyilatkozatra vonatkozó kötelezettség és a 3. kérelemmel megtámadott azon előírás, amely szerint az ügynöki nyilatkozat megtételével egyidejűleg a jogi személyeknek egy magánszemélytől származó további ügynöki nyilatkozatot is be kell nyújtaniuk, az EUMSZ 101. cikk szerinti tilalom hatálya alá tartozik. Az 5. abbaahagyásra kötelezés iránti kérelem megalapozatlan. A kifogásolt körlevelek nem tudhatók be az alperesnek. Megalapozott viszont a másodlagos 5a. kérelem. Az alperest felügyeleti kötelezettség terheli a DFL GmbH tekintetében.

- 17 2. A felperesek e határozattal szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelme megalapozott, ha a felpereseket abbahagyásra kötelezés iránti igény illeti meg az alperessel szemben a GWB 33. §-ának (1) bekezdése és az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alapján az RfSV-nek az 1., 4., 6. és 7. kérelemmel megtámadott előírásai tekintetében. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének tényállási elemei teljesülnek (erről lásd az a) pontot). Az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdése szerinti mentességi feltételek fennállása nem állapítható meg az ügy érdemében eljáró bíróság megállapításai alapján (erről lásd a b) pontot). Felmerül a kérdés, hogy azon általános közegre, amelyben a szabályzat kifejti a hatását, és annak célkitűzésére figyelemmel szóba jöhet-e az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése szerinti tényállás korlátozása. E kérdésre nem adható egyértelmű válasz az [Európai] Unió Bíróságának eddigi ítélkezési gyakorlata alapján (erről lásd a c) pontot). A döntés ezért az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre adandó válaszoktól függ (erről lásd a d) pontot).
- 18 a) Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében a belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos többek között a vállalkozások társulásai által hozott olyan döntés, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása. E tekintetben íratlan feltételként mind a versenykorlátozásnak, mind az államközi kereskedelemre gyakorolt hatásnak érzékelhetőnek kell lennie. A GWB 33. §-ának (1) bekezdése alapján e tilalom megsértője az érintettel szemben abbahagyásra köteles.
- 19 aa) Az alperes mint vállalkozások társulása az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének címzettje. Az alperesben tömörülnek többek között a német professzionális ligák labdarúgó-egyesületei. Számukra a labdarúgás elsősorban gazdasági tevékenységet jelent. E gazdasági tevékenység sporttal való kapcsolata mit sem változtat azon, hogy az alperes vállalkozásnak minősül (lásd: a Bíróság 2008. július 1-jei MOTOE ítélete, C-49/07, [omissis], 22. pont). Az a körülmény, hogy az alperes a professzionális egyesületek mellett amatőr egyesületeket is tömörít, nem kérdőjelezheti meg ezt a megállapítást (a FIFA-val kapcsolatban lásd: az Elsőfokú Bíróság 2005. január 26-i Piau ítélete, T-193/02, [omissis], 69–72. pont). Az alperes jelen ügyben szóban forgó szabályzata, amely a sportolók közvetítésének formájában rendszerint ellenérték fejében nyújtott upstream szolgáltatás igénybevételére vonatkozik, szintén gazdasági tevékenységnek minősül. Az RfSV-t vállalkozások társulása által hozott döntésnek kell tekinteni (ezzel kapcsolatban lásd alapvetően: a Bíróság 1987. január 27-i „tűzkárbiztosítás” ítélete, 45/85, [omissis], 29–32. pont; az Elsőfokú Bíróság Piau ítélete, [omissis], 75. pont). Az alperes célja – amint az az RfSV 1. §-ának 1. pontjából egyértelműen kitűnik –, hogy a szabályozással összehangolja tagjainak egy meghatározott piacon tanúsított magatartását, mégpedig a játékosügynökök által a hivatásos játékos és átigazolási szerződések megkötése terén folytatott tevékenység tekintetében.
- 20 bb) Az RfSV jelen ügyben megtámadott előírásai emellett a verseny érzékelhető korlátozását idézik elő a játékosügynöki szolgáltatások piacán.

- 21 (1) Igaz ugyan, hogy az előírások nem közvetlenül a játékosügynökökre vonatkoznak, hanem az egyesületekre és a játékosokra, amelyek, illetve akik az ügynöki szolgáltatás igénybevevőiként a piac másik oldalához tartoznak. Az előírások azonban azzal a hatással járnak, hogy korlátozzák az érintett játékosok, egyesületek és vállalkozások döntési szabadságát, ami egyúttal a játékosügynökök gazdasági cselekvési szabadságára is hatással van.

Ez utóbbiaknak a szabályozásban megállapított rendelkezésekhez kell igazítaniuk magatartásukat ahhoz, hogy az ügynöki szolgáltatások piacán tevékenykedhessenek. Ellenkező esetben azt kockáztatják, hogy a játékosok és az egyesületek – az alperes általi szankcionálás nyomása alatt (az RfSV 9. §-a) – nem bízzák meg őket játékosügynöki szolgáltatások nyújtásával.

- 22 (2) A versenykorlátozás érzékelhető is. A fent kifejtetteknek megfelelően az ügynöki szolgáltatások igénybevevőjeként valamennyi Németországban tevékenykedő egyesület és játékos kötve van a szabályzathoz. Reális piaci lehetőségek Németországban tehát csak olyan ügynökök számára állnak fenn, akik betartják a nyilvántartásba vételi kötelezettségre (a 2. § 3. pontja, valamint a 3. § 2. és 3. pontja), a díjazás szerkezetére (a 7. § 3. és 7. pontja) és a kifizetett pénzüsszegek közzétételére (a 6. § 1. pontja) vonatkozó megtámadott előírásokat. Ez nem áll ellentétben azzal az RfSV 1. §-ának 4. pontjában szereplő pontosítással, hogy a hivatásos játékos és átigazolási szerződések a szabályzat rendelkezéseinek betartása hiányában sem válnak érvénytelenné.
- 23 (3) Az RfSV előírásai hatással lehetnek továbbá a tagállamok közötti kereskedelemre. A fent kifejtetteknek megfelelően az ügynöki szolgáltatások igénybevevőjeként valamennyi Németországban tevékenykedő egyesület és játékos kötve van a szabályzathoz, minek folytán az előírások a Németországban tevékenykedő összes játékosügynököt is korlátozzák. Bár az előírások csak a német piac egészére vonatkoznak, azok a külföldi játékosügynökök piacra lépésének akadályát jelentik, akikre származási országukban nem vonatkoznak ugyanilyen korlátozások. Ezenfelül a közvetített játékosátigazolások jelentős része külföldi vonatkozással bír, amennyiben a Bundesligába vagy a Bundesligából történő átigazolásról van szó. Ezért nem kétséges a belső piac szempontjából fennálló relevancia.
- 24 b) A fellebbviteli bíróság nem vizsgálta, hogy a megtámadott előírások megfelelnek-e az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdése szerinti mentességi feltételeknek. A másodfokú ítélet megállapításai alapján ez nem feltételezhető.
- 25 c) Az ügyben hozandó döntés tehát alapvetően attól függ, hogy megvalósul-e az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése szerinti tényállás korlátozása az [Európai] Unió Bírósága Meca Medina ítéletének elvei alapján, ahogyan ezt a fellebbviteli bíróság feltételezte.
- 26 aa) Az [Európai] Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata csak különleges helyzetek tekintetében ismeri el az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt

tilalom korlátozásait (lásd: a Bíróság 2002. február 19-i Wouters ítélete, C-309/99, [omissis], 97. és azt követő pontok; 2013. február 28-i OTOC-ítélete, C-1/12, [omissis], 93. pont; 2013. július 18-i Consiglio nazionale dei geologi ítélete, C-136/12, [omissis], 53. és azt követő pont; 2017. november 23-i CHEZ Elektro Bulgaria ítélete, C-427/16 és C-428/16, [omissis], 54. pont). Ezen ítélkezési gyakorlat szerint nem tartozik feltétlenül az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom hatálya alá a vállalkozások valamely társulásának bármely olyan döntése, amely korlátozza a felek vagy az egyik fél cselekvési szabadságát. Nem lehet absztrakt módon értékelni azt, hogy egy ilyen döntés összeegyeztethető-e az uniós versenyszabályokkal. A kartelltilalom alkalmazása során sokkal inkább azt az általános közeget kell figyelembe venni, amelyben a vállalkozások szóban forgó társulása meghozta a döntést, vagy amelyben az kifejti a hatását, és különösen annak célkitűzéseit kell megvizsgálni. Azt is meg kell továbbá vizsgálni, hogy a döntésből eredő versenykorlátozó hatások elválaszthatatlanul kapcsolódnak-e az említett célkitűzések eléréséhez, és arányosak-e azokkal. Az [Európai] Unió Bírósága ezeket az elveket – a sportbeli verseny sajátosságaira tekintettel – a sportszövetségek szabályozásainak területén is alkalmazta. Megállapította, hogy egy sportjellegű szabályozással is követhető a fent említett értelemben vett jogszerű célkitűzés, amennyiben e szabályozás – a doppingellenőrzésre vonatkozó szabályokhoz hasonlóan – elválaszthatatlanul hozzátartozik a sportversenyek szervezéséhez és szabályos lefolytatásához, és éppen a sportolók közötti egészséges versengés biztosítására irányul (úgynevezett Meca Medina teszt: a Bíróság Meca Medina ítélete, [omissis], 43. és 45. pont).

- 27 bb) A jelen ügy tényállása eltér azoktól az eddigi esetektől, amelyekben az [Európai] Unió Bírósága a tényállás hasonló korlátozását vizsgálta vállalkozások társulásainak döntései tekintetében. A Wouters ítélet, az OTOC-ítélet, a CHEZ Elektro Bulgaria ítélet és a Consiglio nazionale dei geologi ítélet egyaránt olyan, jogszabály alapján létrehozott szakmai képviseltek szakmai előírásaira vonatkozott, amelyek szabályozási hatáskörrel rendelkeztek a saját területükön (lásd: a Bíróság Wouters ítélete, [omissis], 44. és 62. pont; OTOC-ítélete, [omissis], 48. és azt követő pont; Consiglio nazionale dei geologi ítélete, [omissis], 5., valamint 43. és azt követő pont; CHEZ Elektro Bulgaria ítélete, [omissis], 21. és 48. pont). A Meca Medina ítélet alapjául a Nemzetközi Olimpiai Bizottság és egy úszószövetség doppingellenes szabályozása szolgált (lásd: a Bíróság Meca Medina ítélete, [omissis], 27. és azt követő pont). E szabályozás közvetlenül a sportolók sporttevékenységére és a verseny tisztességes lefolyására, tehát a sportversenyek szervezésének piacára vonatkozott. E szabályozás így a szövetségi autonómia keretébe illeszkedett, amely lehetővé teszi a szövetségek számára, hogy belső viszonyaikat maguk szabályozzák (az Alapjogi Charta 12. cikkének (1) bekezdése, az EJEE [kihirdette: az 1993. évi XXXI. törvény] 11. cikkének (1) bekezdése, a GG [alaptörvény] 9. cikkének (1) bekezdése). Bár a jogvita tárgyát képező szabályzat címzettjei szintén az egyesületek és a játékosok, e tekintetben pedig az alperes szövetség tagjai, az azonban ugyanígy vonatkozik a nem az alperes tagjainak minősülő játékosügynökökre is. A szabályzat ezért egy, a sportbeli tevékenységhez képest upstream harmadik piacra gyakorol hatást, amelyen az egyesületek és a játékosok csak mint az ügynöki szolgáltatás

igénybevevői vannak jelen. Harmadik felek versenyben való korlátozása nem igazolható kizárólag az egyesületi autonómiával. Valamely egyesületnek vagy tagjainak más magánjogi jogalanyokhoz fűződő magánjogi viszonyait ugyanúgy kell értékelni, mint a nem valamely egyesülethez kötődő személyek hasonló viszonyait (ezzel kapcsolatban lásd: a BVerfG [szövetségi alkotmánybíróság, Németország] 1995. október 12-i végzése, 1 BvR 1938/93, NJW 1996, 1203, 9. pont).

- 28 cc) Az [Európai] Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatából nem derül ki egyértelműen, hogy a jelenlegihez hasonló helyzetekben a Meca Medina teszt alkalmazása mellett mentesíthető-e az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében foglalt tilalom alól az olyan szabályozás, amely érezhetően korlátozza a nem valamely egyesülethez kötődő piaci szereplők gazdasági cselekvési szabadságát. Különböző álláspontok léteznek ezzel kapcsolatban.
- 29 (1) Az egyik álláspont szerint az [Európai] Unió Bírósága által többek között a Wouters ítéletben és a Meca Medina ítéletben kialakított elvek nem alkalmazhatók a jelenlegihez hasonló helyzetekben. Ezen elvek ennél fogva csak akkor alkalmazhatók, ha a szabályozás tisztán a sporttal kapcsolatos vagy legalábbis „sportspecifikus” célokat követ [omissis] [szakirodalmi hivatkozások]. Emellett szól, hogy a Meca Medina ügyben az [Európai] Unió Bírósága azt vette alapul, hogy a cselekvési lehetőségek doppingellenes szabályok révén történő korlátozása „elválaszthatatlanul hozzátartozik” a sportversenyek szabályos lefolytatásához (a Bíróság Meca Medina ítélete, [omissis], 45. pont). Ezen túlmenően igaz ugyan, hogy a sportszövetségek hatáskörrel rendelkezhetnek a vállalkozási tevékenység szabályozására a sportversenyek sajátosságaiból (ezzel kapcsolatban lásd: a European Super League ügyre vonatkozó 2022. december 15-i főtanácsnoki indítvány, C-333/21, [omissis], 91. pont), a tagok szövetségi alapszabálynak való magánjogi alávetéséből és a jogilag elismert szövetségi autonómiából eredően. Más a helyzet azonban akkor, ha olyan piacok feltételeit szabályozzák, amelyek nem közvetlenül magukat a sportversenyeket érintik, és ha ennek során olyan vállalkozások tevékenysége képezi a szabályozás tárgyát, amelyek nem tagjai a sportszövetségnek, és ezért nem lehetnek ráhatással e szabályozások tartalmára. Ebben az esetben sem a sportversenyek sajátosságai, sem a tagjaik által a magánjog alapján a szövetségekre ruházott szabályozási hatáskör nem igazolja az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése alkalmazásának az [Európai] Unió Bíróságának Meca Medina tesztje alapján történő mellőzését [omissis]. Ellenkező esetben veszíthet hatékonyságából a versenykorlátozó megállapodásoknak az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdéséből eredő tilalma. Az EUMSZ 165. cikk (2) bekezdésének második mondatából sem következik más. E rendelkezés csak azt teszi lehetővé az Unió számára, hogy sporttal kapcsolatos célkitűzésének elérése érdekében ajánlásokat és jogalkotói ösztönző intézkedéseket fogadjon el az EUMSZ 165. cikk (4) bekezdése alapján, nem teszi azonban lehetővé a kartelljogi kötelezettségek enyhítését [omissis] [szakirodalmi hivatkozás]. Figyelembe kell venni továbbá, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével ellentétes magasabb rendű érdekek szabályszerű konkretizálására csak a

demokratikus legitimációval rendelkező jogalkotó jogosult [omissis] [szakirodalmi hivatkozás].

- 30 (2) Más álláspont szerint a többek között a Wouters ügyben és a Meca Medina ügyben kialakított elvek alkalmazhatósága szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a sportszövetség szabályzata csak az egyesület tevékenységének tisztán a sporttal kapcsolatos területét – különösen a sportversenyek szervezésének piacait – érinti-e, vagy közvetlen hatást gyakorol-e harmadik piacokra. Ellenkezőleg, az elveket már akkor is alkalmazni kell, ha a szövetség szabályozása bármilyen tényszerű kapcsolatba hozható a sportversenyek szervezésével és szabályos lefolytatásával. A Meca Medina elvek csak akkor nem alkalmazhatók, ha a vitatott szabályozás kizárólag (saját) gazdasági célokat szolgál, a konkrét sportversenyhez kapcsolódó sportszervezési célokat azonban nem [omissis] [szakirodalmi hivatkozás]. A szövetségi autonómia ebben az összefüggésben nem bír jelentőséggel. Az EUMSZ 101. cikkből eredő tilalom kötelező következményét kizáró jogszerű célkitűzésnek tekinthető ettől függetlenül a sport sajátosságai, amelynek etikai értékei az EUMSZ 165. cikk (2) bekezdésének második mondata alapján szintén az Európai Unió kinyilvánított céljai közé tartoznak [omissis] [szakirodalmi hivatkozás]. Emellett szól az is, hogy az [Európai] Unió Bírósága a Meca Medina ügyben nem kifejezetten az egyesületi autonómiát vette alapul, hanem általánosságban a Wouters ügyben említett elvekre hivatkozott. Feltételezte, hogy egy szabályozásnak az uniós jogi versenyszabályokkal való összeegyeztethetőségét nem absztrakt módon kell értékelni, hanem azt az általános közeget kell figyelembe venni, amelyben a vállalkozások szóban forgó társulása meghozta a döntést, vagy amelyben az kifejti a hatását (lásd: a Bíróság Meca Medina ítélete, [omissis], 42. pont). Az általános sportközegbe tartozhatnak olyan szabályozások is, amelyek nem tisztán sportjellegűek, hanem valamely szolgáltatásnak a szövetség tagjai által történő igénybevételére vonatkoznak, amelyek csak közvetett hatással vannak a sporttevékenységre. Ezenfelül a játékosügynöki szolgáltatások piaca egyáltalán nem is létezne a professzionális labdarúgás alperes általi szervezése nélkül, és így az legalábbis e tekintetben közvetlenül kapcsolódik a sporttevékenységhez.
- 31 dd) Amennyiben valamely sportszövetség harmadik piacra vonatkozó szabályozása esetében e szabályozás szükségességének és arányosságának a szabályozási célokra tekintettel történő vizsgálatát követően mellőzhető az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének alkalmazása, és ezért igenlő választ kell adni az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre, úgy fontolóra kell venni, hogy e vizsgálatot nem kell egységesen a sportszövetség által elfogadott szabályzat egésze tekintetében elvégezni, hanem eleve csak azon előírások tekintetében, amelyek kellően közel állnak a szövetség sport területén kifejtett tevékenységéhez (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés). Ebben az esetben csak e konkrét előírások tekintetében lehet és kell megvizsgálni, hogy fennáll-e jogszerű célkitűzés, valamint hogy a versenykorlátozó hatások elválaszthatatlanul kapcsolódnak-e az említett célkitűzések eléréséhez, és arányosak-e azokkal.

- 32 d) Ha a fellebbviteli bírósággal egyetértve abból indulunk ki, hogy a szabályzat általános közegéből a Meca Medina ítélkezési gyakorlat értelmében vett jogszerű célkitűzés következik, akkor a megtámadott konkrét előírások mindegyikét meg kell vizsgálni abból a szempontból, hogy megfelelnek-e ezen általános célkitűzésnek. A vizsgálat második szakaszában azt kellene vizsgálni, hogy elválaszthatatlan kapcsolat áll-e fenn a jogszerű célkitűzés elérése és a versenykorlátozás között. A harmadik szakaszban pedig azt kellene vizsgálni, hogy az adott versenykorlátozó intézkedés arányos-e, tehát hogy alkalmas, szükséges és megfelelő-e a jogszerű cél eléréséhez. A Meca Medina teszt alkalmazása esetén a megtámadott előírások legalább részben összeegyeztethetőnek bizonyulhatnak az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésével.
- 33 Ha viszont a Meca Medina teszt nem alkalmazható a jelen ügyben szereplőhöz hasonló olyan szabályrendszerekre, amelyek csak lazább összefüggésben állnak a valamely sportszövetség által végzett játékszervezéssel, akkor valamennyi megtámadott előírás tekintetében meg kell állapítani az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésének megsértését.

[omissis]